

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Львівський національний університет природокористування
Освітня програма	19398 Екологія
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	101 Екологія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

28.11.2024 р.

Справа № 2151/АС-24

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 10 "Природничі науки" у складі:

Білоус Оксана Іванівна – головуєчий,
Гасюк Іван Михайлович,
Голуб Олександр Андрійович,
Дмитрів Григорій Степанович,
Запотоцький Сергій Петрович,
Заячук Мирослав Дмитрович,
Максименко Надія Василівна,
Міронова Наталія Геннадіївна,
Мудрак Олександр Васильович,
Сонько Сергій Петрович,
Трохимчук Андрій Дмитрович,
Тяпкін Олег Костянтинович,

за участі запрошених осіб:

відсутні,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Львівський національний університет природокористування
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	19398
Назва ОП	Екологія
Галузь знань	10 Природничі науки
Спеціальність	101 Екологія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 12, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Аналіз

У цьому розділі ГЕР надає оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Аналізу» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності за критерієм, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити об'єктування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію

Критерій 1. Проектування освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

ОПП «Екологія» має чітку відповідність вимогам Закону України «Про вищу освіту» і Стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня за спеціальністю 101 «Екологія», затвердженого наказом МОН №1066 від 04.10.2018) і введена в дію наказом в.о. ректора університету від 14 червня 2024 р. №170. ЛНУП більше як 25 років має досвід підготовки фахівців з охорони довкілля і систематично удосконалює зміст ОПП «Екологія». Відповідність ОПП існуючому Стандарту і ПРН забезпечуються обов'язковими ОК. Силабуси і робочі програми повністю забезпечують можливість здобути усі компетентності та отримати ПРН, які визначені Стандартом Вищої освіти.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

ОПП не передбачає присвоєння професійних кваліфікацій, проте професійний стандарт «Еколог», затверджений Наказом Міністерства економіки України №1111-22 від 04 травня 2022 року, в частині загальних компетентностей і переліку виробничі функцій достатньо чітко корелює із державним стандартом. ОПП «Екологія» у ЛНУП враховує вимоги Професійного стандарту «Еколог» саме в частині якісної підготовки фахівців для забезпечення природоохоронної діяльності та охорони довкілля. Наприклад, відповідно до Професійного стандарту здобувачі ВО вивчають основні норми та вимоги екологічного законодавства (ОК1, ОК2, ОК10), специфіку оцінки негативного антропогенного впливу техногенних об'єктів і господарської діяльності на навколишнє середовище (ОК1, ОК3, ОК5, ОК6, ОК7, ОК8) тощо.

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

ОПП «Екологія» має чітко визначену мету, яка відповідає місії і стратегічним завданням ЛНУП на період 2022-2027 рр. (<https://clpr.cc/Qh649>), а саме щодо підготовки фахівців, здатних до комплексного розв'язання сучасних складних завдань із захисту навколишнього середовища. Відповідно до стратегічного плану в ОП враховано місію ЛНУП, а саме «формування майбутніх фахівців ...», зокрема формувати у здобувачів ВО компетентностей, необхідних для покращення стану довкілля та зменшення екологічних проблем сталого використання природних ресурсів, а також підвищення рівня екологічної безпеки.

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

Стейкхолдери ознайомлені з особливостями ОПП, її метою та відповідністю визначених ПРН, вимогами роботодавців в сфері екології, їх достатності для подальшої успішної практичної діяльності. Пропозиції стейкхолдерів враховуються при обговоренні ОПП з роботодавцями, представниками академічної спільноти, а також самоврядної організації «Основа», випускниками програми і здобувачами ВО. Мета ОП і ПРН, її структура, а також змістовне наповнення сформульовані з урахуванням позицій та потреб зацікавлених сторін. Всі вони були залучені до процесу постійного оновлення ОП, а деякі пропозиції щодо покращення практичної підготовки здобувачів та оновлення матеріально-технічної бази надавали т.в.о. директора департаменту екології та природних ресурсів ЛОВА, директор НПП «Сколівські Besкиди», начальник відділу реалізації проєктів ЛКП «Зелене місто» та інші. Рецензії-відгуки на ОПП «Екологія» є від директора Яворівського національного природного парку, т.в.о. директора департаменту екології та природних ресурсів ЛОВА, директора Інституту екології Карпат НАН України, які позитивно оцінили ОПП. Участь в розробці ОПП брали також здобувачі ВО та випускники цієї ОПП.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Мета ОПП і ПРН відповідають стандарту вищої освіти відповідного рівня. Особливістю ОПП є галузевий і регіональний контекст, що відображаються у тісній співпраці з академічними і науково-дослідними установами Західного наукового центру НААН України. ОПП має на меті підготовку здобувачів ВО у більшості випадків для роботи в аграрному секторі, а також з охорони навколишнього середовища у Західному регіоні України. Аналіз цілей ОПП і ПРН здобувачів ВО дозволив встановити, що вони враховують тенденції розвитку спеціальності і ринку праці. Це підтвердили роботодавці (начальник науково-дослідного відділу Яворівського НПП, завідувач лабораторії імунології інституту біології НААН), випускники ОПП (представники інших закладів вищої освіти, помічник головного еколога фермерської компанії, перший заступник голови Жовтанецької сільської ради). При реалізації ОПП враховується досвід вітчизняних ЗВО: НЛТУ України, НТУ України «Київський політехнічний інститут ім. І. Сікорського», НУ «Львівська політехніка», ЛНУ ім. І. Франка, НУ біоресурсів і природокористування України і закордонних ЗВО, зокрема: університету природничих наук в Любліні (Польща), університету м. Лейда (Іспанія) та університету м. Гента (Бельгія) - у рамках реалізації міжнародних програм TEMPUS, ERASMUS+ та інших.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Загальний обсяг ОПП «Екологія» складає 90 кредитів ЄКТС, що також відображено в навчальному плані і відповідає статті 5 Закону України «Про вищу освіту» та Стандарту вищої освіти. На обов'язкові ОК виділено 73,4%, а вибіркові ОК становлять 26,6%. Обсяг вибірових ОК на 1,6% перевищує мінімально встановлений у законі "Про вищу освіту" норму (ст. 62 п. 15). Згідно Стандарту, не менше 35% часу відводиться на здобуття загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, що повністю реалізовано у цій ОПП, оскільки всі ОК (згідно силабусів ОК) спрямовані на набуття хоча б однієї такої компетентності. На кожну ОК вільного вибору студенту на цій ОПП пропонується проводити вибір з трьох дисциплін, що відповідає вітчизняній та закордонній практиці.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

Затверджена у 2024 році ОПП, розміщена на сайті, має чітку і логічну структуру згідно з часом навчання за семестрами. ОП поділена на змістовні блоки циклів загальної і професійної підготовки, а також включає час на практичну підготовку та підсумкову атестацію у вигляді захисту МКР. Навчальний план ОПП відповідає її змісту, перший та другий семестр навчання присвячені аудиторним заняттям та опануванню обов'язкових (відповідно 5 і 3 ОК) і вибірових (відповідно 2 та 5 ОК) (https://www.lnup.edu.ua/files/akredytacija/101Mag/LNUP_101_Mag_2024_NP.pdf). На всі види аудиторних занять на цій ОП припадає 21,2% годин. У НП порядок вивчення ОК відповідає структурно-логічній схемі, наведеній у ОПП. У другому семестрі вивчаються ті ОК, для яких необхідно всебічне опанування певними обов'язковими ОК у першому семестрі другого магістерського рівня, наприклад для успішного засвоєння обов'язкових ОК6 і ОК8 у другому семестрі необхідно опанувати ОК1, ОК2, ОК3, які вивчаються у першому семестрі. Формування загальнокультурних і громадянських компетентностей відбувається: за рахунок вивчення ОК3, ОК5, ОК8; при підготовці кваліфікаційної роботи магістра (ОК10); за рахунок набуття певних soft skills.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Аналіз ОП, робочих планів дисциплін і силабусів свідчать про те, що зміст ОПП відповідає предметній області екології та збалансованого природокористування. Предметною областю ОПП є екосистеми у нестабільному стані, який викликаний антропогенним впливом та окремі структурні й функціональні компоненти екосистем різних рівнів та їх взаємодія. Відповідно до об'єктів цієї ОПП сформульовано зміст обов'язкових ОК, який дозволяє сформувати у здобувачів визначений Стандартом Вищої освіти комплекс компетентностей, навичок та вмій. Наприклад, ОК1, ОК2, ОК4, ОК5 відповідають за формування інтегральної компетентності і загальної компетентності Ко1; ОК1, ОК5, ОК8 відповідають за формування загальної компетентності Ко2. Об'єктом діяльності магістра-еколога є нормування антропогенного навантаження і управління природоохоронними проектами. Для досягнення цих об'єктів діяльності магістра-еколога на цій ОПП окрім вивчення відповідних ОК3 і ОК8 передбачена практична підготовка у вигляді кваліфікаційної практики обсягом 21 кредит ЄКТС, яка відбувається в установах і підприємствах, діяльність яких безпосередньо пов'язана з природно-заповідним фондом (Яворівським НПП), в галузевих науково-дослідних установах. При навчанні на цій ОПП використовують сучасні методи та технології при викладанні в аудиторії (лекції у формі діалогу зі здобувачами; вирішення практичних кейсів на практичних заняттях; постійний контроль рівня засвоєних знань шляхом усного та письмового опитування тощо); використання мультимедійних технологій при всіх видах робіт. Такий підхід дозволяє досягти поставлених цілей і завдань ОПП й відповідно відповідає предметній області ОПП. При опануванні ОК5 здобувачі отримують навички використання обладнання, яке забезпечує вимірюваність параметрів навколишнього природного середовища в цілому і окремих його компонентів, що є обов'язковим згідно Професійного стандарту еколога. До такого обладнання відносяться портативні пристрої для визначення рН середовища, вологості ґрунту, дозиметри, оксиметри, пристрої для визначення параметрів води.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

У ЛНУП формування індивідуальної освітньої траєкторії (ІОТ) починається на етапі вступу здобувачів, коли вони мають змогу обрати спеціальність, ОПП та форму навчання (денна, заочна) й джерело фінансування (за кошти бюджету чи кошти фізичних або юридичних осіб). Під час навчання здобувачі мають змогу використовувати декілька інструментів для формування своєї ІОТ, а саме: використовують право на вільний вибір ОК вільного вибору, які відповідають сфері інтересів або майбутньому місцю працевлаштування; користуючись правом на академічну мобільність з подальшим перерахуванням результатів навчання; опановують певні навички і вміння у неформальній та інформальній освіті з подальшим повним або частковим визнанням результатів такого навчання; вільним правом на вибір тем курсових та кваліфікаційної роботи магістра. Для регулювання процедур формування ІОТ здобувача у ЗВО розроблено низку положень: Положення про організацію освітнього процесу, Положення про індивідуальні навчальні плани студентів, Положення про порядок визначення академічної різниці та перезарахування результатів навчання (навчальних дисциплін); Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, які є вичерпними для здійснення здобувачем освітньої діяльності та формування ІОТ. Позитивною стороною є наявність у ЛНУП окремого положення, яке дозволяє сформувати ІОТ у випадку навчання здобувачів з особливими потребами, яким передбачено чотири види супроводу здобувачів з особливими потребами, зокрема технічний і педагогічний супровід (Положення про організацію інклюзивного навчання в ЛНУП). Випадків навчання здобувачів з особливими потребами на цій ОПП не було. На цій ОПП здобувачам пропонують на вибір ОК, які сприяють формуванню у них поглиблених знань у сфері збалансованого природокористування, екологічного нагляду за окремими компонентами екосистем, управління відходами тощо. Такий підхід забезпечує оволодіння всіма зазначеними Стандартом вищої освіти та професійного стандарту "Еколог" компетенціями в повному обсязі. Здобувачі вільно обирають ОК вільного вибору з загальноуніверситетського і кафедрального каталогу шляхом заповнення форми з використанням сучасних дистанційних технологій. Перед прийняттям рішення про свій вибір здобувачі мають змогу ознайомитися зі змістом ОК, а саме переліком тем, критеріями оцінювання, формами занять на web-сайті ЛНУП та кафедри екології, де розміщені відповідні силабуси ОК.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Практична підготовка здобувачів на ОПП "Екологія" реалізується під час аудиторних занять - при їх виконанні практичних; під час самостійної роботи - при підготовці індивідуальних завдань та курсової роботи; під час проходження кваліфікаційної практики у тісній співпраці з керівником практики від підприємства (установи); під час підготовки кваліфікаційної роботи магістра - у частині збору і обробці даних. Зазначений підхід сприяє формуванню визначених ОПП компетентностей, таких як Ко2 - здатність приймати обґрунтовані рішення, Ко4 - здатність розробляти та управляти проектами, Ко5, Ко6, Ко15, Ко16. Для поглиблення практичної складової підготовки здобувачів на ОПП "Екологія" використовуються виїзні заняття різної форми (ознайомчі, лекційні, практичні, лабораторні) на установах, з якими укладено договори про співпрацю. Виїзні тематичні заняття в установах, на підприємствах та участь он-лайн заходах відображає останні тенденції у підготовці фахівців з екології, дає можливість їм суттєво розширити і поглибити свої знання за окремими темами й така практика присутня на ОПП. Позитивною практикою ОПП "Екологія" є також активне використання для практичних занять та досліджень розташованого на території кампусу парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва «Дублянський». Згідно результатів опитування, які наявні у вільному доступі на сайті кафедри екології (<http://surl.li/qwsfyr>, <http://surl.li/mfkmaaj>), 83% у 2022/2023 навч. році та 85,7% у 2023/2024 навч. році опитаних здобувачів задоволені обсягом практичної підготовки у структурі ОПП "Екологія".

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

Соціальні навички (soft skills) за ОПП формуються за рахунок застосування інноваційних та активних методів навчання (робота в команді, дискусії, ділові ігри, опрацювання ситуаційних кейсів, презентації тощо). Однією з найважливіших комунікативних навичок з переліку soft skills сучасного висококваліфікованого еколога є вільне спілкування іноземною мовою, яка на цій ОПП формується під час опанування студентами ОК4, а також при участі здобувачів у міжнародних конференціях і опрацюванні наукових джерел, написаних іноземною мовою. ОК3 сприяє формуванню у здобувачів лідерських навичок, тайм-менеджменту, вмінню відстоювати власну думку через виконання практичної і індивідуальної складової цього ОК. Ораторська майстерність і навички презентації результатів роботи (проєкту) формуються, в тому числі, під час публічного захисту кваліфікаційної роботи магістра, а також під час доповідей на конференціях і семінарах. Вміння працювати в колективі та вирішувати конфліктні ситуації формується у здобувачів при опануванні ОК3, ОК6, ОК7 - під час опрацювання практичних кейсів та сформульованих викладачем проблемних завдань. Формуванню комплексу соціальних soft skills, таких як емпатія, толерантність, основи психологічної швидкої допомоги сприяє участь здобувачів у волонтерських акціях, майстер-класах які проходять як в ЛНУП, так й поза його межами. За оцінкою випускників набутий ними під час навчання на цій ОПП комплекс soft skills був корисним для їх подальшої діяльності.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Відповідно до Стандарту ВО, навчальний план ОП сформовано з урахуванням ліміту тижневого навантаження з обов'язкових і вибіркового ОК та обсягу загального кредитів на семестр. Реальний обсяг навантаження визначається на ОПП виходячи з обсягу у кредитах кожного ОК, а також вимог чинних санітарно-гігієнічних норм. Розподіл кредитів ЄКТС між трьома семестрами нерівномірне, у першому семестрі він складає 26 кредитів ЄКТС, у другому 34 кредити ЄКТС, у третьому 30 кредитів ЄКТС, що викликано різним обсягом у кредитах обов'язкових та вибіркового ОК. Аудиторне навчання передбачено у першому і другому семестрі, згідно НП тижневе аудиторне навантаження коливається в межах від 18 до 20 годин. Більшість навантаження припадає на самостійну роботу здобувача - 79% загального обсягу годин на ОПП, що дає змогу здобувачу самостійно розподіляти навантаження на даний вид робіт як впродовж семестру в цілому, так й по окремим дням й тижням, формуючи при цьому у нього комплекс soft skills - таких як тайм-менеджмент, вміння працювати самостійно, користуватися сучасними засобами для запам'ятовування інформації. Такий розподіл між аудиторною та самостійною роботою відповідає сучасним закордонним практикам. Розклад занять в осінньому семестрі поточного навч. року складено таким чином, що один день (п'ятниця) у здобувачів відведено на самостійну і науково-дослідну роботу, що за оцінкою здобувачів позитивно впливає на розподіл видів робіт на цій ОПП. Загальною тенденцією ОПП є те, що чим більший обсяг дисципліни у кредитах ЄКТС, тим більша кількість часу відводиться на аудиторне навантаження (для ОК обсягом 4 і 5 кредитів аудиторне навантаження складає 42 -48 години, для ОК меншим обсягом - 28 годин відповідно). Такий розподіл часу продиктований обсягом і складністю матеріалу, який необхідно донести до здобувачів під час очних зустрічей. Для більшості ОК серед аудиторних годин переважають лекційні, крім ОК4 "Іноземна мова за професійним спрямуванням", де присутні тільки практичні заняття, оскільки вивчення цієї ОК спрямовано в першу чергу на поглиблення навичок спілкуватися іноземною мовою на професійні теми. Лекційні заняття на цьому рівні освіти не є обов'язковими, адже вступ передбачає складання ЄВФІ з іноземної мови, тобто здобувачі вже мають достатній рівень володіння іноземною мовою та тільки поглиблюють свої знання у професійній сфері. Наведені на сайті дані щодо анкетування здобувачів свідчить, що більшість з них (96% у 2022\2023 навч. році та 97 % у 2023\2024 навч. році) задоволені формами та методами навчання і викладання, та вони відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

Практикоорієнтованість ОПП забезпечується обсягом кваліфікаційної практики, на яку відведено 21 кредит ЄКТС та за рахунок 346 годин практичних занять впродовж всього терміну навчання. Кваліфікаційна практика починається влітку напередодні останнього навчального семестру і триває в осінньому семестру, зміст кваліфікаційної практики за сутністю відповідає виробничій і переддипломній практиці. В НП некоректно використаний термін "кваліфікаційна практика", оскільки за ОПП кваліфікація не присвоюється. Всі обов'язкові і вибіркові ОК містять такий вид занять, як практичні, під час яких студенти отримують навички і вміння застосовувати свої теоретичні знання та навчаються аналізувати отриманні дані під час вимірювань параметрів навколишнього середовища, систематизувати їх, розробляти план дій щодо їх покращення. Значна кількість практичних занять відбувається безпосередньо на об'єктах природно-заповідного фонду, у державних установах, в науково-дослідних інститутах тощо, забезпечуючи всебічну практичну підготовку здобувачів. Дуальна освіта на цій ОПП не запроваджена. В ЛНУП діє положення "Про дуальну форму здобуття вищої та фахової передвищої освіти", наявність якого є підґрунтям для розвитку дуальної форми освіти на цій ОПП у майбутньому.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

ОПП орієнтована на формування компетенцій, які можуть доповнити і реалізувати досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї ООН від 25.09.2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30.09.2019 року №722. Одним з елементів сталого розвитку є енергонезалежність окремих важливих об'єктів, до яких відносяться і заклади освіти. ЛНУП має потужний генератор електричної енергії, який у випадку відсутності централізованого енергопостачання забезпечує безперервність освітнього процесу, а також індивідуальна котельня для опалення, що дозволяє забезпечувати необхідні параметри мікроклімату в навчальних аудиторіях в залежності від погодних умов, а не розпоряджень органів центральної влади.

Вище перелічені факти, а також структура, форми та методи навчання, контролю отриманих знань та інших компонентів цієї ОПП сприяє досягненню Глобальної цілі сталого розвитку №4 “Якісна освіта”. Волонтерська діяльність здобувачів під час навчання на цій ОПП сприяє досягненню завдань цілі сталого розвитку №10. Опанування обов’язкових ОКО7, ОКО8, формує у студентів навичок та вмінь, необхідних для прогресу у цілі сталого розвитку №15; ОКО3, ОКО6 - прогресу у цілях сталого розвитку №9,11,12,17.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на навчання для здобуття ступеня магістра за ОПП “Екологія” оприлюднені на офіційному сайті ЛНУП у вкладці «Вступнику» разом з додатками відповідно до Наказу Міністерства освіти і науки України № 266 від 06.03.2024, зі змінами, затвердженими наказом МОН №326 від 15.03.2024. Правила прийому розглянуто і схвалено Вченою радою ЛНУП, протокол № 8 від 11.04.2024р. Правила прийому на навчання за ОПП є чіткими та зрозумілими, відображають основні положення організації прийому вступників, не містять дискримінаційних положень, адже вступити на навчання за цією ОПП може кожна особа, яка у попередніх роках здобула НРК6 або НРК7. Правила прийому у ЛНУП оновлюються щорічно та вчасно оприлюднюються на веб-сайті ЗВО. Для вступу на навчання щодо здобуття ступеня магістра вступники у 2024 році склали ЄВІ (або представляли результати 2023 року), а також в університеті склали фаховий іспит з екології з мінімальним прохідним балом - 140. Програми вступних випробувань розміщені на сайті приймальної комісії, яка у ЛНУП працює у відповідності з Положенням про приймальну комісію ЛНУП. Максимальний конкурсний бал складав 200 балів. До нього входять: оцінка тесту загальної навчальної компетентності ЄВІ з коефіцієнтом 0,2; оцінка тесту з іноземної мови ЄВІ з коефіцієнтом 0,2 та оцінка фахового іспиту зі спеціальності з коефіцієнтом 0,6. У 2024 році на навчання за ОПП «Екологія» до ЛНУП вступило 89 (6 за кошти державного бюджету) осіб на очну та 5 осіб на заочну форми навчання.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Порядок вступу на ОП здійснюється відповідно до затверджених Правил прийому, розміщених на офіційному вебсайті. Вступ на навчання для здобуття ступеня вищої освіти магістра проводиться на основі ступеня бакалавра (6 рівень НРК) або магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста, 7 рівень НРК). Правила прийому для вступників на ОПП «Екологія» другого (магістерського) рівня здобуття вищої освіти розробляються у ЛНУП щорічно відповідно до Умов прийому, затверджених МОН України, та схвалюються Вченою радою університету. Фаховий вступний іспит проводиться відповідно до програми у письмовій формі, триває 2 години, а екзаменаційний білет налічує 5 питань. Після його складання екзаменаційні роботи шифруються у приймальній комісії, а потім перевіряються членами фахової комісії. Результати оприлюднюються на сайті ЛНУП і заносяться до ЄДБО впродовж 3 днів. Якщо вступник набрав менш як 140 балів, то він втрачає право брати участь у конкурсному відборі на зарахування на ОПП. Вага фахового іспиту становить 0,6. Також вступник повинен написати мотиваційного листа. Програма вступних випробувань на ОПП спрямована на перевірку знань з екології відповідно до Стандарту вищої освіти за спеціальністю 101 «Екологія» для першого рівня вищої освіти. Перегляд програми вступного письмового фахового іспиту проводиться щорічно кафедрою екології і з нею можна ознайомитись заздалегідь.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

Правила про визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО регулюються «Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті у Львівському національному університеті природокористування»; «Положенням про організацію освітнього процесу у Львівському національному університеті природокористування»; Положенням про порядок визначення академічної різниці та перезарахування результатів навчання (навчальних дисциплін) у ЛНУП. Перезарахування результатів навчання здійснюється на підставі заяви здобувача ВО і поданих документів (з інформацією про кількість кредитів і систему оцінювання), порівняння навчальних планів та з використанням Європейської системи трансферу і накопичення кредитів ЄКТС. Сама процедура перезарахування зрозуміла усім учасникам освітнього процесу і оприлюднена на сайті ЛНУП. Для здобувачів ОПП «Екологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 101«Екологія» у ЛНУП застосування практики визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, не було.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і

зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

У ЛНУП прийняте «Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті у Львівському національному університеті природокористування» згідно наказу ректора № 159 від 14.09.2022 р. та розміщено на офіційному сайті Університету. Під час навчання за ОПП "Екологія" визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті зафіксовано не було. Саме Положення передбачає, що загальний обсяг освітніх компонентів ОПП, що зараховуються здобувачеві за підсумками визнання результатів неформально (інформального) навчання, не може перевищувати 25 % від загального обсягу. У випадку звернення здобувача та представлення ним відповідних документів, а саме: сертифікат, свідоцтво і т.д. декан факультету агротехнологій та екології повинен створити фахову комісію, до складу якої входять НПП, що викладають дисципліни, гарант ОПП і вони приймають рішення про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

На ОПП більша частина часу відводиться на самостійну роботу студентів, яка складається з декількох видів - самостійне опанування певних тем, виконання індивідуального завдання, підготовка до поточного та підсумкового контролю. Серед аудиторних видів занять, на які припадає 21% всього часу переважають лекції, під час яких відбувається викладання основного, найважливішого теоретичного матеріалу. Під час викладання в аудиторії лекційного матеріалу здобувачі мають змогу уточнити певні питання, що є елементом студентоцентрованого підходу. Ще одним елементом студентоцентрованого підходу є можливість здобувача обирати теми курсової і кваліфікаційної магістерської роботи; обирати ОК вільного вибору спираючись на власне розуміння формування необхідних навичок і вмій або зацікавленості у поглибленому вивченні спеціальних тем. Студентоцентрований підхід на ОПП реалізується через можливість здобувачів брати участь у формуванні ОПП - вони можуть надавати свої пропозиції через форму зворотнього зв'язку на сайті кафедри екології, а обрані представники безпосередньо беруть участь у обговореннях ОПП на засіданнях робочих груп, що підтверджується включенням здобувачів до складу розробників ОПП. Сприяє формуванню студентоцентричного підходу і можливість здобувачів самостійно обирати ОК вільного вибору в обсязі, що не менш зазначеного у Законі України "Про вищу освіту"; брати участь у академічній мобільності; перезараховувати результати навчання, в тому числі отримані у неформальній та інформальній освіті; навчатися за дуальною формою освіти. Студентоцентрований підхід зафіксовано у ряді Положень ЛНУП, таких як "Положення про організацію освітнього процесу", "Положення про порядок визначення академічної різниці та перезарахування результатів навчання", "Положення про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті", "Положення про реалізацію права на академічну мобільність". В окремих випадках передбачається можливість навчання здобувача за індивідуальним графіком. Студентоцентрований підхід для осіб з особливими потребами зафіксовано у Положенні про організацію інклюзивного навчання, яким передбачено, в тому числі, педагогічний супровід здобувача, який полягає в адаптації форм і методів навчання під конкретні потреби здобувача; трансформації навчального простору під потреби здобувачів, які пересуваються на візках; створення інклюзивних груп у разі потреби. Право викладача вільно та самостійно обирати методи та форми навчання і викладання зафіксовано у Положенні про організацію освітнього процесу.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

Інформування ЗВО щодо цілей, змісту і ПРН, порядку і критеріїв оцінювання у межах ОК здійснюється НПП на перших заняттях. Інформування в on-line режимі відбувається на сторінці кафедри, де у вільному доступі розміщені робочі програми й силабуси. Їх структура містить інформацію про методи контролю та схеми нарахування балів. Також відповідна інформація представлена в ОПП. На web-сайті ЛНУП у вільному цілодобовому доступі розміщена інформація про цілі та завдання конкретної ОПП; графік навчального процесу; розклад занять; загальноуніверситетський каталог вибіркових ОК. На web-сайті кафедри екології, яка здійснює навчання на цій ОПП розміщено перелік обов'язкових ОК для ОПП; на факультеті агротехнологій та екології розміщено інформацію про ОПП, форма для обрання вибіркових ОК (<http://surl.li/gxrfss>); силабуси вибіркових ОК (<http://surl.li/bcivmv>); силабуси обов'язкових ОК знаходяться на дистанційній платформі Moodle, що пов'язано з технічними можливостями серверу в ЛНУП; форми зворотного зв'язку для пропозицій від стейкхолдерів та здобувачів щодо удосконалення ОПП. Вся інформація викладена в обсязі, який дозволяє здобувачам в повній мірі реалізовувати освітній процес. На головному web-сайті ЛНУП також розміщено посилання на електронний каталог ЛНУП для пошуку необхідної навчально-методичної літератури у дистанційному форматі. В ЛНУП використовують традиційні організаційні збори

здобувачів освіти перед початком навчального року, на яких вони мають змогу ознайомитися з ОПП, її цілями, принципам навчання, загальними критеріями оцінювання. Інформація про порядок і критерії оцінювання в межах кожної конкретної ОК здобувачі отримують на першому занятті, а також мають змогу в будь-який час уточнити цю інформацію у силабусах ОК. В ЛНУП використовується платформа для дистанційного навчання (<https://moodle.lnup.edu.ua>), після реєстрації на якій здобувач має вільний цілодобовий доступ до вищезазначеної інформації кожного ОК.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

На ОПП поєднання досліджень і навчання забезпечується підготовкою студентів до виконання досліджень під час опанування ними обов'язкового ОК2 “Методологія наукових досліджень в екології”, яка враховує особливості проведення досліджень різного рівня в предметній області ОПП. Свій розвиток дослідження під час навчання отримують при виконанні курсової роботи, яка є елементом обов'язкового ОК 5 “Системний аналіз якості НС та екологічне прогнозування”, а також під час виконання кваліфікаційної роботи магістра. Важливу роль у поєднанні навчання та досліджень відіграє участь студентів у роботі студентського наукового гуртка «Екологія та захист навколишнього середовища», який здійснює свою діяльність безпосередньо на кафедрі екології та активно залучає студентів до вирішення конкретних регіональних екологічних завдань, інформує про можливості участі в конференціях, допомагає учасникам оформити результати своїх досліджень для подальшої апробації та публікації. У 2023/2024 навч. р. науковий гурток кафедри екології став переможцем конкурсу ЛНУП “Кращий науковий гурток”. Результати своїх досліджень здобувачі систематично представляють на конференціях різного рівня. Студенти мотивуються до участі у наукових дослідженнях в тому числі завдяки наявності стипендії ім. Я. Зайшого, яка призначається щорічно з фонду доньки Я. Зайшого Ірени Белл за вагомі наукові здобутки, активну участь у науково-дослідній роботі (<http://surl.li/ttcrli>). Позитивною практикою є можливість публікації результатів своїх досліджень здобувачами безкоштовно у матеріалах Міжнародного студентського наукового форуму “Студентська молодь і наукових прогрес”, який проводиться на базі ЛНУП. Викладачі кафедри брали участь у реалізації спільного міжнародного проекту “Навчальні програми з охорони довкілля в аграрних університетах” (ENAGRA), завдяки чому на кафедрі було закуплено обладнання для хіміко-токсикологічної лабораторії, яке активно використовується у навчальному процесі. Завдяки участі викладачів кафедри у міжнародному проекті ERASMUS+KA2 (№ 609944-EPP-1-2019-1-LT-EPPKA2-SVNE-JP <http://surl.li/lmjht>) “Підвищення спроможності університетів ініціювати та брати участь у розвитку кластерів на принципах інновації та сталості” (UniClaD) було закуплено комп'ютерне обладнання для облаштування комп'ютерного класу на 15 робочих місць, 3 принтери, інтерактивну дошку і різнограф. Результати своїх наукових досліджень викладачі кафедри активно публікують у фахових виданнях та включають їх до списку літератури у силабусах і РП; так, перелік допоміжної літератури у РП і силабусах ОК3 і ОК8 містять посилання на власні статті відповідних НПП.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

формування, затвердження та оновлення освітніх програм”, де вказано, що моніторинг освітніх програм та їх елементів відбувається не рідше ніж раз на рік, за результатами чого вносяться зміни в освітні програми та ОК. На ОПП “Екологія” оновлення змісту ОПП та окремих ОК здійснюється за результатами співпраці і обговорень зі стейкхолдерами. Перелік ОК оновлюється з урахуванням рецензій стейкхолдерів - наприклад, в 2024 році на основі рецензії директора Яворівського НПП Сергія Маруняка було змінено та доповнено вибірккову ОК “Аграрні екосистеми” на “Аграрні та лісові екосистеми”. За рекомендацією директора НПП “Сколівські Бескиди” на засіданні робочої групи у розширеному форматі до вибірккових ОК ОПП 2024 р. було внесено “Правові основи природокористування”. Здобувачі можуть в кінці опанування ОК висловити свою думку щодо тем занять, необхідності звернути увагу на інші теми, відвести більше часу на вивчення конкретних тем. За результатами стажування викладачів також відбувається оновлення змісту окремих ОК, в тому числі в закордонних ЗВО, наприклад в ОК6 в частині тем та розподілу часу на них було внесено зміни викладачем за підсумками його стажування у Природничому університеті м. Люблін (Польща). Участь викладачів у семінарах, міжнародних і всеукраїнських конференціях, тренінгах, вебінарах сприяє їх самовдосконаленню і самоосвіті, неформальному спілкуванню з колегами. Завдяки цьому так само відбуваються зміни у змісті ОК, їх оновлення у відповідності до сучасних тенденцій викладання природничих наук в цілому та екологічних наук в тому числі. Зворотній зв'язок про ефективність впроваджених змін викладач може отримати під час порівняння результатів контролю знань здобувачів. Ще одним дієвим інструментом оцінки ефективності оновлення змісту ОК є поточні відкриті заняття різного типу, які потім обговорюються на засіданні кафедри. Порядок та періодичність відкритих занять регулюється Положенням ЛНУП “Про відкриті заняття”.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

Викладачі, які здійснюють підготовку на ОПП “Екологія” за останні 5 років активно беруть участь у науковому стажуванні за кордоном, в тому числі у Польщі (доц. Хірівський П.Р., доц. Дацько Т.М., доц. Дидів А.І.) і Австрії (доц. Хірівський П.Р., доц. Дацько Т.М.), завдяки чому відбувається основна інтернаціоналізація діяльності для ОПП. Під час закордонного стажування викладачі мають змогу оцінити європейські підходи до реалізації системи вищої освіти в сфері природничих наук та, адаптуючи їх, імплементувати у вітчизняний освітній процес. Сприяє інтернаціоналізації діяльності також участь викладачів і здобувачів у міжнародних наукових та науково-практичних конференціях, де вони мають змогу оцінити рівень своїх наукових досліджень на тлі закордонних науковців, обмінятися думками і отримати відгук. Колектив кафедри був учасником двох міжнародних проектів в сфері освіти: TEMPUS ENAGRA «Розробка навчальних програм зі спеціальності «Екологія» в аграрних закладах вищої освіти» і ERASMUS+KA2 «Підвищення спроможності університетів ініціювати та брати участь у розвитку кластерів на принципах інновації та сталості (UniClaD)» (<https://www.lnup.edu.ua/uk/kafekolog/naukekolog>), що так само сприяє інтернаціоналізації за ОПП. Здобувачі ОПП мають змогу взяти участь у програмах академічної мобільності, порядок та основні вимоги до участі закріплені у Положенні про порядок реалізації права на академічну мобільність у ЛНУП.

Викладачі та здобувачі мають доступ до повнотекстових наукометричних баз, який забезпечує бібліотека (<https://www.lnup.edu.ua/uk/naukdij/naukbibl/naukbaz20203>), а отже мають змогу вільно ознайомитися з сучасними міжнародними тенденціями в галузі екології. Академічна мобільність магістрів на ОПП “Екологія” відсутня, проте здобувачі проінформовані про можливості та діючі програми.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Для забезпечення чіткості та зрозумілості форм контролю, а також критеріїв оцінювання в ЛНУП діють: «Положення про критерії оцінювання знань та вмінь студентів Львівського національного університету природокористування»; «Положення про організацію освітнього процесу у Львівському національному університеті природокористування»; Положення про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії для атестації здобувачів вищої освіти ЛНУП. Всі ОК ОПП “Екологія” мають розроблені і затверджені робочі програми (РП) навчальних дисциплін, силабуси і здобувачі отримують на початку навчального семестру доступ до них через платформу Moodle (<http://surl.li/bcivmv>). В робочих програмах дисциплін наведено чіткі, зрозумілі критерії оцінювання результатів навчання здобувачів ВО, а також форми контрольних заходів. Для оцінювання результатів навчання в університеті застосовуються 100-бальна (інституційна) і чотирибальна (національна) шкала: 90–100 балів – “відмінно”, 75–89 балів – “добре”, 60–74 балів – “задовільно”, 0–59 балів – “незадовільно”. Контрольні заходи ЛНУП включають поточний, проміжний, семестровий і підсумковий контроль. Поточний контроль проводиться під час аудиторних занять при опитуванні студентів або при захисті тематичних завдань чи тестуванні. Семестровий контроль включає проведення іспитів, заліків чи захисту курсової роботи. Загальний підсумок враховує результати поточної успішності (50 балів) і підсумкового контролю, який проводиться в ЗВО із здобувачами всіх форм навчання очно у письмовій формі для оцінювання рівня знань (також 50 балів). Кінцевою формою підсумкової атестації здобувачів ВО є захист магістерської кваліфікаційної роботи.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Форма атестації здобувачів відповідає вимогам Стандарту вищої освіти спеціальності 101 Екологія другого (магістерського) рівня вищої освіти Наказ МОН України від 04.10.2018 р. №1066; Положенню про організацію освітнього процесу в ЛНУП; Положенню про атестацію здобувачів вищої освіти у ЛНУП. Атестація випускників ОПП “Екологія” проводиться у формі публічного захисту МКР. Порядок проведення захисту регулюється “Положенням про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії для атестації здобувачів вищої освіти у ЛНУП”. Кожного навчального року наказом ректора ЗВО створюється екзаменаційна комісія відповідно до «Положення ...». Допуском до захисту МКР є успішне виконання здобувачем ВО його індивідуального навчального плану, а також перевірка роботи на предмет виявлення плагіату, фальсифікації чи фабрикації за допомогою системи Strikeplagiarism.com відповідно до «Положення про систему виявлення та запобігання академічному плагіату у ЛНУП». Випусковою кафедрою встановлено порогові критерії щодо відсотку текстових запозичень. Після захистів всі МКР зберігаються в університетському репозитарії (<https://repository.lnup.edu.ua/jsui/handle/123456789/57>). Єдиний державний кваліфікаційний іспит зі спеціальності 101 «Екологія» не запроваджений.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Проведення контрольних заходів регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу», «Положенням про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії для атестації здобувачів вищої освіти», «Положенням про критерії оцінювання знань та вмінь студентів». Форми контрольних заходів і критерії оцінювання наводяться у навчальному плані, робочих програмах, що оприлюднені на сайті університету (<https://lpnu.ua/osvita>) чим забезпечено їх доступність для здобувачів ВО. Також графік навчального процесу ЛНУП, який затверджується Вченою радою ЗВО регулює послідовність та тривалість усіх елементів освітнього процесу, у тому числі контрольних заходів. Об'єктивність і неупередженість екзаменаторів забезпечується: однаковими підходами щодо критеріїв оцінювання; однаковими за складністю екзаменаційними завданнями на письмових іспитах, а також однаковими умовами проведення контрольних заходів для всіх здобувачів ВО, а саме: тривалість заходу і кількість завдань.

Екзамен з ОК проводить лектор і викладач, який вів практичні заняття з цієї ОК. Підсумковий контроль здійснюється виключно у письмовій формі за екзаменаційними білетами. Конфлікти інтересів, а також порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження у ЛНУП регулюється «Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЛНУП» (зі змінами згідно наказу ректора № 42 від 23.02.2022 р.) і «Положенням про розгляд звернень студентів ЛНУП» (зі змінами згідно наказу № 42 від 23.02.2022 р.). Повторне проходження контрольних заходів відбувається згідно графіку, який затверджує декан факультету агротехнологій та екології та доводиться здобувачам ВО не пізніше одного тижня після закінчення терміну екзаменаційної сесії. Іспити перескладаються не більше двох разів: викладачу та комісії, яку своїм розпорядженням затверджує декан факультету. Якщо здобувачі мають академічну заборгованість з трьох і більше дисциплін, вони підлягають відрахуванню з університету. Однак, у випадку наявності відповідних документів, які підтверджують поважні причини, здобувачам надаються академічні відпустки або можливість повторного проходження навчання. Здобувач, який не згоден з результатами підсумкового контролю, має право звернутися з письмовою апеляцією до завідувача кафедри екології не пізніше наступного робочого дня після оголошення результатів. Завідувач кафедри, викладач з цієї ОК або призначений завідувачем інший викладач розглядають апеляцію у присутності здобувача упродовж двох робочих днів та приймають остаточне рішення щодо підсумкової оцінки. Правила проведення контрольних заходів, їх перескладання і апеляції є чіткими і зрозумілими. На ОПП «Екологія» не було зафіксовано випадків оскарження результатів контрольних заходів чи атестації здобувачів ВО, а також конфлікту інтересів.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Основними документами щодо політики і процедури дотримання академічної доброчесності є: «Положення про академічну доброчесність у ЛНУП», «Положення про процедуру впровадження антиплагіатної системи в ЛНУП», «Положення про перевірку курсових робіт (проектів) та інших навчальних, науково-методичних робіт на академічний плагіат», які представлені на сайті університету і є у вільному доступі. На ОПП «Екологія» для перевірки кваліфікаційних робіт використовується система Strikeplagiarism.Com компанії «Плагіат», яка перевіряє оригінальність тексту шляхом його порівняння з базами даних чи репозитарію ЛНУП та інших університетів України, а також джерелами мережі Інтернет. Також у ЗВО створений телеграм-канал «Академічна доброчесність ЛНУП», до якого долучені всі НПП та здобувачі вищої освіти всіх рівнів. Кафедрою екології встановлено порогові критерії (від 20 до 50%) щодо відсотку текстових запозичень, є відповідальний викладач за таку перевірку. Всі кваліфікаційні роботи після захисту зберігаються в університетському репозитарії. Гарант ОПП і НПП регулярно проводять роз'яснювальну роботу зі здобувачами щодо наслідків порушення академічної доброчесності під час контрольних заходів, а також є практика щорічних семінарів на початку навчального року щодо ознайомлення студентів з питаннями академічної доброчесності. Здобувачі підписують «Декларацію про дотримання академічної доброчесності студента, аспіранта, докторанта ЛНУП».

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

До реалізації ОПП «Екологія» залучені переважно викладачі кафедри екології ЛНУП. Всі вони відповідають пункту 37 ліцензійних умов провадження освітньої діяльності. Серед них: три викладача відповідають за базовою освітою (дипломи магістрів за спеціальністю «Екологія та охорона навколишнього середовища») та мають науковий ступінь кандидата наук за спеціальністю 03.00.16 Екологія; один викладач має науковий ступінь доктора наук за спеціальністю 03.00.16 Екологія; один викладач має науковий ступінь кандидата наук за спеціальністю 03.00.16 Екологія. Вищевказані викладачі забезпечують викладання обов'язкових ОК1, ОК2, ОК5-8. Публікації у фахових виданнях, в тому числі таких, що входять до наукометричної бази Scopus відповідають дисциплінам, які викладають викладачі та загальним напрямом наукової роботи кафедри. Іноземну мову за фаховим спрямуванням викладає викладач з базовою філологічною освітою; ОК3 «Управління екологічними проектами» - доктор наук в сфері управління проектами. Всі викладачі мають принаймні 4 пункта активності згідно п.38 ліцензійних умов щодо впровадження освітньої діяльності, а також підвищення кваліфікації за останні 5 років. На сайті кафедри розміщена детальна інформація про викладачів у вільному доступі для здобувачів. Відбір викладачів для ОПП зумовлений перш за все їх відповідністю п.37 та п.38 ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, наявністю досвіду та участі у міжнародних проектах та стажуваннях, наявним підвищенням кваліфікації.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та

послідовно застосовуються

При наявності вакантних науково-педагогічних посад у ЛНУП проводиться відкритий конкурс на заміщення таких посад, про початок якого повідомляється на офіційному сайті ЗВО, а також у регіональних засобах масової інформації, в тому числі на паперових носіях, таким чином забезпечуючи прозорість та публічність процедури. Зміст оголошення, термін та порядок подачі документів конкурсантів чітко врегульований у пп. 2.1 - 2.10 “Положення про проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів)”, яке є у вільному доступі на сайті ЛНУП; вимоги до кваліфікації, досвіду роботи претендентів на кожну посаду відповідає діючим рекомендаціям НАЗЯВО, ЗУ “Про вищу освіту” та Ліцензійним умовам щодо провадження освітньої діяльності, в тому числі у частині наявності базової освіти, наукового ступеню та забезпечує участь претендентів, які відповідають цим вимогам (пп. 3.1-3.6 положення ЛНУП). У діючому “Положенні про проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів)” дискримінаційних пунктів виявлено не було. Строк дії трудових відносин не може бути більшим, ніж 5 років, що спонукає викладачів до постійного самовдосконалення, активності та підвищення кваліфікації. Позитивною практикою у ЛНУП, що суттєво впливає на відбір висококваліфікованих кадрів, є можливість конкурсної комісії оцінити претендента під час не тільки відкритої лекції, а й інших видів занять - практичних, семінарських, а також можливість претендента бути присутнім на засіданні конкурсної комісії (пп. 2.15-2.17 “Положення про проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів)”). Рейтинг НПП, який проводиться щорічно, дозволяє також оцінити професіоналізм претендентів на посаду, якщо вони працюють у ЛНУП, оскільки враховує різні аспекти діяльності НПП, в тому числі публікаційну активність, участь у конференціях, підготовку студентів-переможців олімпіад тощо.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

Роботодавці залучаються до освітнього процесу на ОПП “Екологія” так: 1) безпосереднє викладання на умовах погодинної оплати праці, наприклад Михайлусь Б, Салига Ю, Годованець О. залучаються до проведення окремих практичних занять вибіркового ОК на базі тих підприємств, де вони працюють; 2) залучення до освітнього процесу під час екскурсії, проведення виїзних занять, семінарів, он-лайн лекцій тощо. Інформація про такі заходи розміщується переважно на офіційній сторінці кафедри у Facebook; 3) участь роботодавців в обговоренні змін до структури ОПП, змісту окремих ОК, необхідних soft skills для здобувачів, зауваження та пропозиції переважно оформлюються у вигляді рецензій на проекти ОПП та враховуються гарантом і робочою групою (<http://surl.li/nirlxg>), а також обговорюються на розширеному засіданні робочої групи.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

Основним інструментом, який сприяє професійному розвитку викладачів у ЛНУП, є можливість підвищення кваліфікації у Навчально-науковий інституті заочної та післядипломної освіти, який є структурним підрозділом ЛНУП. Вони пропонують різнорівневі, різні за тематикою курси підвищення кваліфікації, які сприяють набуттю викладачами цифрових, мовних та інших навичок. Процедура підвищення кваліфікації унормована у “Положенні про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників ЛНУП”, обсяг підвищення кваліфікації повинен становити не менше 6 кредитів ЄКТС за п'ять років. На основі діючого положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу ЛНУП, викладачі мають змогу підвищити свій професійний розвиток шляхом участі у програмах стажування, в тому числі за кордоном. На ОПП “Екологія” три викладача брали участь у закордонних стажуваннях, результати яких були визнані як підвищення кваліфікації. Заохочення розвитку викладацької майстерності відбувається у нематеріальному вигляді - нагородження грамотами, подяками, представлення до нагород регіонального та національного рівня, а також у матеріальному вигляді, який оформлюється у формі премій - п.5.6 Колективного договору. Особлива увага приділяється стимулюванню публікаційної активності у наукометричних базах Scopus і WOS, викладачі отримують матеріальну компенсацію за витрати, понесені у зв'язку з публікацією.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

Навчально-методичне забезпечення ОПП “Екологія”, фінансові і матеріально-технічні ресурси, в т.ч. програмне забезпечення, обладнання, бібліотека та інша інфраструктура забезпечують досягнення визначених ОПП мети і ПРН. В системі дистанційної освіти Moodle по дисциплінам є необхідна навчальна інформація. За певними дисциплінами

присутні методичні рекомендації. За тими, які починаються з наступного семестру, методичні рекомендації є не всі. Фінансові ресурси викладені на сайті, з відповідними кошторисами дійсно дозволяють досягати визначених цілей. У ЗВО також є власний генератор на випадок відключення електроенергії, що дозволяє забезпечити навчальний процес основних навчальних об'єктів Університету.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

Доступ до всіх ресурсів ЗВО надано дійсно вільно і безоплатно. Здобувачі і НПП можуть вільно користуватися лабораторним обладнанням і приладами. Доступ до комп'ютерного класу також безбар'єрний. Вся інфраструктура в межах ОПП, що акредитується безоплатна для НПП і здобувачів ВО. У головному корпусі ЛНУП розміщено пристрій для швидкого друку необхідних здобувачам матеріалів Mobidruk. Якщо необхідне додаткове обладнання, якого може не вистачати на базі ЗВО, представники кафедри можуть домовлятися з партнерами про проходження необхідних практик та роботи з приладами на базі інших компаній, що також є безкоштовним. Загалом для здобувачів ВО весь доступ є вільним та безкоштовним, а платних послуг, крім харчування та друку документів або проживання в гуртожитку, немає. Доступ до різних інших служб, наприклад, юридичного відділу або психолога, студентського капелана також є безкоштовний.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

Освітнє середовище в ЛНУП дійсно є безпечним, а увага до питань цивільної безпеки на високому рівні. Це пояснюється тим, що у ЗВО є куточки пожежної безпеки, в тому числі вогнегасники, регулярно проводиться інструктаж з техніки безпеки. В корпусах ЗВО є 6 укриттів, які можуть вмістити близько 3000 осіб. Задля забезпечення ментального і психологічного здоров'я, у ЗВО працює штатний психолог, який приймає здобувачів на безкоштовній основі. Також працює студентський капелан. Задля захисту інтересів здобувачів, є юридичний та антикорупційні відділи.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

ЛНУП забезпечує підтримку здобувачам ВО з різних питань, а саме: Освітня підтримка: Здобувачі вищої освіти у ЛНУП мають можливість отримувати підтримку, яка ґрунтується на відповідних положеннях щодо організації навчального процесу (документи: https://lnup.edu.ua/files/principle_NMVZYAVO/12.org_osv_proc.pdf, https://lnup.edu.ua/attachments/article/3218/pol_pro_orh_osv_proc_PhD.pdf). Університет забезпечує не тільки проведення навчальних курсів, але й надає менторську підтримку з боку наукових керівників та академічних консультантів, сприяючи розвитку наукових навичок і вирішенню професійних завдань, зокрема через платформу дистанційного навчання Moodle. Інформаційна підтримка: Здобувачі отримують необхідну інформацію про організацію навчального процесу, наукові конференції і культурні заходи через офіційні ресурси університету (<https://www.lnup.edu.ua/uk/>) та сторінки в соціальних мережах (https://www.facebook.com/lvivlnup/?locale=uk_UA). Також вони мають доступ до наукових баз даних, електронних ресурсів і публікацій. Організаційна підтримка: Університет надає допомогу через різні структурні підрозділи, такі як Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених (<http://surl.li/urycol>). Комісія з надання соціально-психологічної допомоги також відіграє важливу роль у підтримці здобувачів (<https://www.lnup.edu.ua/uk/vyhdiy/socpsyhologdopomoga20>). Ці підрозділи допомагають організовувати наукові заходи, забезпечують доступ до бібліотечних ресурсів та вирішують адміністративні питання. Консультативна підтримка: Здобувачі можуть звертатися до гаранта ОПП, НПП і роботодавців за порадами як з академічних питань, так і щодо професійної кар'єри. Спілкування відбувається через месенджери або особисті зустрічі. Відгуки про цей вид підтримки є позитивними. Соціальна підтримка: Здобувачі можуть скористатися соціальною підтримкою, звертаючись до комісії з надання соціально-психологічної допомоги або до капелана університету. Ця підтримка охоплює психологічну, духовну допомогу та вирішення соціальних питань. Здобувачі можуть звертатися до ЛНУП у разі скрутного фінансового становища. Так, здобувачі повідомили про реальний приклад фінансової допомоги з боку ЛНУП. Здобувачі регулярно проходять опитування щодо різних питань, але до складання анкет студентське самоврядування не залучене.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Наразі за ОПП, що акредитується, особи з особливими освітніми потребами не навчаються. Попри це, ЗВО має увагу до умов та створює їх достатньо. До більшості корпусів є пандус, в тому числі в гуртожиток. В деяких корпусах облаштовані санітарні кімнати. При вході в корпуси є кнопка виклику чергового. В ЛНУП діє Порядок супроводу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення <http://surl.li/tyar>. Право на освіту зазначено в Статуті Університету <https://lnup.edu.ua/uk/infouniver/ustanovdoc>, та Положенні про організацію інклюзивного навчання в ЛНУП <http://surl.li/ahklyq>. На території ЗВО також є лікарня. В одному з корпусів є технічний ліфт, що виведений з експлуатації та потребує повноцінного ремонту, при цьому адміністрація ЛНУП повідомила, що вже розроблюють плани та стратегію роботи щодо його ремонту.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

В ЛНУП, відповідно до Закону «Про запобігання корупції», введено в Дію порядок роботи уповноваженої особи з питань запобігання та виявлення корупції. Політика та план заходів, що передбачається щодо цього викладені на офіційному сайті ЗВО. В загальному опитуванні, що проходили здобувачі, є питання про виявлення конфліктних ситуацій та корупційних випадків, проте окремого опитування щодо цього немає. Здобувачі повідомили, що ситуацій, які стосуються корупції, дискримінації, сексуального домагання, цькування, булінгу або інших – не було. При цьому, здобувачі ознайомлені з процедурою, що робити, у випадку, якщо така ситуація станеться. Здобувач може звернутися до Гаранта, куратора, штатного психолога, студентського капелана, адміністрації, студентського самоврядування. За бажанням, здобувачі можуть також повідомити про конфліктну ситуацію через скриньку довіри – за бажанням анонімно. Також, окремо про факти корупційних правопорушень можливо повідомляти по електронній пошті: rectorat@lnup.edu.ua, stop.corruption@lnup.edu.ua, про що зазначено на офіційному сайті ЗВО.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

ЛНУП розробив низку документів і Положень, які визначають порядок розробки, затвердження, моніторингу й періодичного перегляду ОП. До таких документів належать: Положення про організацію освітнього процесу в ЛНУП, Положення про формування, затвердження й оновлення освітніх програм у ЛНУП. Процес удосконалення ОП у ЛНУП проводиться за участі різних структурних підрозділів Університету, внутрішніх та зовнішніх зацікавлених сторін. Процес моніторингу та перегляду є регулярним та постійним. Гарант ОПП, на основі пропозицій чи зауважень, ініціює зміни, які потім розглядаються на розширених засіданнях кафедр. Результати обговорення подаються на засідання вченої ради і відділу Ліцензування та акредитації, де приймаються рішення щодо впровадження пропозицій і зауважень. Періодичний перегляд ОПП дозволяє адаптувати їх до сучасних вимог науки і розвитку. ЛНУП дійсно дотримується визначених ним процедур та політик у процесах розробки, затвердження, моніторингу та перегляду освітніх програм.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Здобувачі вищої освіти, що навчаються за ОПП “Екологія”, що акредитується, в цілому долучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Здобувачі регулярно проходять загальні опитування, результати яких розглядаються для виявлення пропозицій або зауважень. Здобувачі можуть бути включені в склад робочої групи, наприклад, один з них був включений до такої щодо підготовки ОПП у 2024 році. Під час опитувань здобувачів та представників роботодавців, була пропозиція щодо збільшення частини практичної підготовки - гарантом прийнято рішення щодо змін кількості кредитів, які призначені для практичної підготовки магістрів. Щодо студентського самоврядування – в ЛНУП розроблене Положенням про студентську самоврядну організацію «Основа» (<https://lnup.edu.ua/article/758>). У складі вчених рад факультету агротехнологій та екології, а також університету, беруть участь представники студентського самоврядування. Одна зі здобувачів ОПП є в складі вченої ради. Представники студентського самоврядування повідомили, що готові захищати інтереси здобувачів вищої освіти у разі звернення.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

В цілому, роботодавці і об'єднання залучені до створення якісної ОПП як партнери. Періодично проводяться зустрічі зі стейкхолдерами, на яких обговорюється зміст ОПП та її цілі. Роботодавці завжди надавати пропозиції і зауваження та впевнені, що увага до них є. Роботодавці мають з ЛНУП договори про співпрацю та долучені також до проведення практик і підвищення кваліфікацій. Роботодавці повідомили, що дійсно надавали пропозиції і їх було враховано. Наприклад, враховано пропозиції змінити зміст дисциплін або її структури задля збільшення можливості отримати практичні навички; враховано пропозицію додавати питання екологічного права до змісту окремих ОК.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

В ЛНУП діє Асоціація випускників, Рада випускників ЛНУП. Випускники можуть добровільно вступати в зазначені ради задля обміну досвідом, навичок, знань та спілкування з представниками ЗВО. Випускники продовжують співпрацю з Університетом та можуть надавати свої рекомендації/побажання і зауваження. Випускники повідомили, що задоволені отриманими навичками під час навчання в ЛНУП. Проте окремих анонімних опитувань випускників не проводиться.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

В ЛНУП діє відділ акредитації і ліцензування, а також навчально-методичний відділу забезпечення якості вищої освіти. Робота відділів направлена на діяльність щодо підвищення якості вищої освіти та формування її як обов'язкової стратегії у ЗВО. При цьому, до формування високої якості вищої освіти, залучені й інші структурні підрозділи або окремі штатні представники з різних рівнів. Процедури забезпечення якості реалізації ОПП здійснюються на кількох рівнях: на рівні гаранта, групи розробників ОПП, її змісту та наповнення. На рівні кафедри обговорюються напрями розвитку ОПП, затверджуються робочі програми та методичні рекомендації, а також розглядаються результати захисту курсових робіт, звітів із практики і кваліфікаційних робіт. На рівні факультету, на засіданнях вченої ради, обговорюються питання щодо забезпечення якості освітньої діяльності. На рівні ЗВО забезпечується підтримка процесів якості з боку Відділу акредитації та ліцензування. Опитування зацікавлених сторін дозволяють своєчасно виявляти та усувати слабкі сторони ОПП та освітньої діяльності. За результатами моніторингу силабусів/робочих програм та методичних рекомендацій, було доопрацьовано списки рекомендованої літератури. Література в методичних рекомендаціях складена згідно з вимогами стандарту.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Акредитаційна експертиза ОПП є первинна, тому зауважень і пропозицій не було ще сформовано. ЛНУП бере до уваги результати експертиз інших ОП. Так, Відділ акредитації та ліцензування ЛНУП проаналізував звіти ЕГ щодо результатів акредитації ОП за 2022–2024 роки та представив загальні зауваження на засідання вченої ради. Також, були сформульовані цілі для вдосконалення, а саме - розширення баз для проходження практик, активізація стажувань НПП, збільшення публікаційної активності НПП.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

В ЛНУП формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку ОПП "Екологія" та освітньої діяльності за цією програмою. Відбувається активна співпраця між структурними підрозділами, відділами задля спільної мети - покращення освітнього середовища. В Університеті запроваджена політика дотримання академічної доброчесності, антикорупційні практики. Задля обміну досвідом проводяться лекції та семінари на різні тематики. Відділ внутрішньої якості освіти був розширений, а саме поділився на 2 структурні підрозділи - навчально-методичний відділ забезпечення якості вищої освіти та відділ акредитації і ліцензування. Експертна група вважає це гарною практикою, оскільки забезпечення якості освіти дійсно покладається не тільки на один структурний підрозділ, а забезпечується комплексно в співпраці між всіма учасниками освітнього процесу. Розділення відділів допомогло більш якісно підходити до питань культури якості та охоплювати більше питань задля покращення діяльності.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ЛНУП розробив низку документів: Положень, Порядків та інших, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Наприклад: Статут Львівського національного університету природокористування, Положення про організацію освітнього процесу, Колективний договір між адміністрацією ЛНУП та профспілковою організацією, Правила внутрішнього трудового розпорядку ЛНУП, Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у Львівському національному університеті природокористування, Положення про порядок визначення академічної різниці та перезарахування результатів навчання (навчальних дисциплін) у ЛНУП, Положення про академічну мобільність студентів, Положення про академічну доброчесність у ЛНУП, Положення про критерії оцінювання знань та вмінь студентів ЛНУП, Положення про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій та Положення про Розгляд звернень студентів ЛНУП та інші. Документи знаходяться у вільному доступі на офіційному сайті ЗВО та доступні для перегляду всім зацікавленим сторонам. ЛНУП дійсно дотримується під час реалізації ОПП всіх визначених у документах, правилах і процедурах. Це стосується як правил щодо перегляду та моніторингу ОП, й інших структур, наприклад, роботи окремих підрозділів, дотримання академічної доброчесності, антикорупційної політики тощо.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

ЛНУП, не пізніше ніж за місяць до затвердження ОПП зі змінами оприлюднює на своєму офіційному сайті відповідний проєкт з метою отримання зауважень та пропозицій зацікавлених сторін. Це викладається за посиланням: <https://lnup.edu.ua/uk/nav-metviddil/osvitprog/proiektu-osvitnikh-prohram>. Уніфікована система врахування пропозицій, яка б дозволяла якісно аналізувати всі пропозиції та зауваження всіх учасників освітнього процесу, така як, наприклад, таблиця пропозицій, відсутня.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

На сайті ЛНУП є відкритий доступ до інформації та всіх документів, відповідно до Законодавства. ЗВО вчасно оприлюднює інформацію й про ОПП в майже повному обсязі. На сайті є робочі програми/силабуси вибіркового ОК, навчальні плани, зміст та цілі ОПП. Проте, відсутні сидабуси щодо обов'язкових ОК, а також методичні рекомендації. Попри це, за запитом, ці документи можна отримати від гаранта кафедри, а також ці матеріали викладені на платформі дистанційного навчання Moodle.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Аналіз

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галуззями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

не застосовується

3. Заклад вищої освіти здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для

унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування освітньої програми

1. В наступній редакції ОПП “Екологія” на 2025-2026 н.р. доцільно, крім членів проектної групи, вказати групу забезпечення. 2. В ОПП “Екологія” на 2024-2025 н.р. ЛНУП Данилик Іван Миколайович – д.б.н., професор, директор Інституту екології Карпат НАН України, член-кореспондент НАН України є розробником і рецензентом, що не допустимо. В наступній редакції ОПП “Екологія” на 2025-2026 н.р. рекомендується виправити цю помилку і подати рецензії на ОПП. 3. Впровадити практику залучення експертів галузі-партнерів міжнародних проєктів до удосконалення програмних результатів навчання з 2025/2026 н.р. 4. Стейкхолдерами ОПП “Екологія” є досить вузьке коло представників екологічних організацій та установ країни, а зовнішні взагалі відсутні. Рекомендується посилити роботу зі стейкхолдерами шляхом залучення їх до участі у різних заходах у ЛНУП і практиках.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. По всіх ОК у НП ОПП “Екологія” передбачені практичні заняття і семінари (однак у більшості прикладних ОК відсутні лабораторні роботи), що знижує практичну, прикладну і науково-дослідницьку спрямованість освітньої діяльності. Рекомендується по окремих ОК професійного спрямування передбачити проведення лабораторних робіт. 2. Рекомендується розглянути можливість введення вибіркової ОК “Стратегія сталого розвитку”, пов'язаної із вивчення базових засад і прикладних аспектів стратегії сталого розвитку задля забезпечення цілей сталого розвитку до блоку обов'язкових ОК. 3. Рекомендується продовжити практику набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок “soft skills”. 4. Активізувати роботу з ознайомлення здобувачів вищої освіти щодо можливостей проходження закордонних практик та стажувань. 5. Пропонується звернути увагу на посилення програми академічної мобільності та впровадження дуальної форми освіти. 6. При наступному перегляді ОПП 2025/2026 навчального року конкретизувати освітній фокус і особливості ОПП. Бажано вказати можливі форми здобуття освіти за ОПП “Екологія” (денна, заочна, дистанційна). 7. При наступному перегляді ОПП 2025/2026 навчального року зменшити перелік професій, які визначені у розділі “Придатність для працевлаштування”, оскільки ОПП “Екологія” не має додаткових компетентностей і результатів навчання для такого широкого кола професій або ввести додаткові компетенції й результати навчання й відповідні для них обов'язкові ОК, наприклад асистентської практики для того, щоб випускник ОПП при працевлаштуванні на посаду “викладач вищого навчального закладу” мав відповідні компетенції. 8. При наступному перегляді ОПП “Екологія” 2025/2026 навчального року замінити термін “кваліфікаційна практика” на такий, що відповідає фактичному змісту та сутності цього виду навчання за цією ОПП. 9. Впродовж 2025/2026 навчального року провести зустріч здобувачів першого року навчання та роботодавців для поширення інформації про можливості та переваги дуальної форми навчання на ОПП “Екологія”. 10. Впродовж 2025/2026 навчального року розглянути можливість диверсифікації джерел енергії за рахунок альтернативних джерел енергії, запровадити систему роздільного збору твердих побутових відходів, розробити концепцію зменшення відходів, що утворюються під час освітнього процесу.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Рекомендується активізувати роботу щодо обміну студентами, запровадити на практиці визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах вищої освіти або на інших ОП, зокрема у закордонних університетах з перезарахуванням результатів навчання. 2. Рекомендується НПП в межах своїх ОК ОПП “Екологія” активніше залучати здобувачів до академічної мобільності і стимулювати навички, отримані під час такого навчання в межах ОПП. Зазначені рекомендації підсилять якісні характеристики ОПП за цим критерієм. 3. Здобувачі ВО не завжди проінформовані про можливості академічної мобільності та неформальної освіти. Тому рекомендується покращити інформування здобувачів ВО про програми академічної мобільності та навчання у неформальній освіті, шляхом розміщенні відповідної інформації на сайті кафедри екології та факультету агротехнологій та екології. 4. Рекомендується покращити роботу щодо запрошення роботодавців на зустрічі із здобувачами ВО для інформування про можливості проходження практик і подальшого працевлаштування.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Рекомендується підвищити публікаційну активність НПП кафедри у виданнях, що індексуються у наукометричних базах даних Scopus, Web of Science Core Collection, а також наукових (науково-методичних, науково-практичних) фахових виданнях категорії “Б” за спеціальністю 101-Екологія. 2. З метою підвищення інформативності робочих навчальних програм (силabusів) рекомендовано розміщувати на титульних сторінках зазначених документів QR-коди, які міститимуть анотовану інформацію щодо особливостей курсу та контактну інформацію. 3. Сприяти подальшій інтернаціоналізації ОП через залучення іноземних фахівців та лекторів до викладання, проведення круглих столів,

конференцій. 4. До початку 2025-2026 навчального року навчально-методичні раді ЛНУП розробити та ввести в дію уніфіковану форму силабусів. 5. До початку 2025-2026 навчального року гаранту ОПП разом з групою забезпечення при оновленні місту РП та силабусів врахувати наступні рекомендації: принаймні одне джерело з переліку основної літератури повинно бути доступно в електронному вигляді в репозитарії ЛНУП або інших ЗВО України; власні статті відповідальних лекторів, які відповідають змісту ОК, повинні вказуватися з doi для можливості швидкого ознайомлення з ними. 6. Відділу міжнародних зв'язків впродовж 2025-2026 навчального року провести зустрічі зі здобувачами ОПП "Екологія" з метою: інформування їх про діючі програми міжнародної академічної мобільності, в тому числі короткострокової; активізації участі здобувачів цієї ОПП в таких програмах. 7. Гаранту ОПП на початку 2025-2026 навчального року провести зустріч з здобувачами з метою інформування про діюче положення про академічну мобільність здобувачів, переваги участі у таких програмах та порядку визнання результатів, здобутих під час академічної мобільності.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Рекомендується залучати здобувачів вищої освіти до складання та обговорення питань для проведення анкетування щодо об'єктивності оцінювання навчальних результатів. 2. Рекомендується викладачам, що здійснюють керівництво курсовими роботами розробити систему оцінювання і внести схеми нарахування балів і критерії оцінювання до силабусів та робочих програм до початку наступного навчального року.

Критерій 6. Людські ресурси

1. Рекомендується гаранту ОПП "Екологія" і завідувачу кафедри екологія враховувати при плануванні навчального навантаження наявність відповідних професійних активностей НПП, які забезпечують реалізацію ОПП. Адже деякі НПП мають недостатню кількість публікацій щодо відповідності п. 37, 38 Ліцензійних вимог (щонайменше 5 публікацій у наукових виданнях, які включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection, впродовж останніх 5 років) та профілю ОК, які викладають. 2. Для ефективної реалізації ОПП "Екологія" рекомендується підвищення професійних активностей НПП. 3. Адміністрації та науково-методичні раді ЛНУП впродовж 2025-2026 навчального року розглянути можливість враховувати керівництво студентськими старт-ап проектами при складанні рейтингу НПП, нарахування балів проводити в залежності від рівня конкурсу старт-ап проектів (регіональний, національний, міжнародний) та результатів участі (вихід до основної частини, пів фіналіст, фіналіст, переможець). 4. НПП рекомендується залучати стейкхолдерів до спільних наукових публікацій та навчально-методичних видань з ОК, які вони викладають на ОПП "Екологія".

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. Рекомендується розширити перелік інформації про наявне матеріально-технічне забезпечення ОПП "Екологія", а також позааудиторну діяльність здобувачів вищої освіти на інтернет сторінці кафедри. 2. Студентське самоврядування не залучене до складання анкет для опитувань здобувачів. Рекомендується залучити студентське самоврядування до складання анкет для опитування здобувачів щодо виявлення потреб та конфліктних ситуацій до початку 2025-2026 навчального року. 3. Відсутня практика проведення окремих опитувань щодо виявлення конфліктних ситуацій. Рекомендується запровадити практику проведення окремого опитування щодо виявлення конфліктних ситуацій. Долучити до складання анкет штатного психолога, представника антикорупційного відділу та студентське самоврядування. Результати опитувань викладати на офіційному сайті ЗВО і звіт з аналізу. Рекомендацію можливо втілити до початку 2025/2026 навчального року.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Рекомендується гаранту ОПП "Екологія" і завідувачу кафедри екології впровадити систему щорічного оформлення документів до ОПП з інформацією щодо урахування конкретних пропозицій від різних груп стейкхолдерів. 2. Менеджменту ЛНУП рекомендується переглянути анкети та включити відкриті запитання щодо якості ОПП "Екологія", залучати здобувачів до обговорення наданих пропозицій. 3. Відсутня практика опитувань випускників ОПП "Екологія" задля отримання зауважень та пропозицій для вдосконалення освітньої діяльності. Рекомендується запровадити практику проведення опитувань випускників ОПП до початку 2025-2026 навчального року. 4. Продовжити практику опитування роботодавців і випускників для вчасного забезпечення оновлення ОПП "Екологія".

Критерій 9. Прозорість та публічність

1. На сайті відсутні силабуси обов'язкових дисциплін, а також таблиця пропозицій. Рекомендується до кінця 2024 календарного року викласти на сайті силабуси/робочі програми обов'язкових ОК для забезпечення повністю прозорого та публічного середовища, а також запровадити процедуру складання таблиці пропозицій, де було б можливо надавати/публікувати зворотній зв'язок щодо отримання зауважень та пропозицій від зацікавлених сторін та зручності їх врахування. 2. Рекомендується продовжити позитивну практику своєчасного оприлюднення й оновлення інформації про ОПП "Екологія" на офіційному сайті Львівського національного університету природокористування і web-сайті кафедри екології. 3. На web-сайті кафедри екології рекомендується гаранту розмістити проект ОПП "Екологія" в редакції 2025-2026 навчального року (обговорення) для надання пропозицій зовнішніми і внутрішніми стейкхолдерами.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>ГЕР 10 ID 19398.pdf+.pdf</i>	Lr4XaYC4rII1QDFFLfiUgJQh9WIf2P9Lc4iTjO9os04 =

***

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

БЛОУС ОКСАНА ІВАНІВНА